

РЕШЕНИЕ

№ 360

гр. София, 20 юни 2024 г.

Върховният касационен съд на Република България, I НО, в публично заседание на двадесети май през две хиляди двадесет и четвърта година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: СПАС ИВАНЧЕВ
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ
СВЕТЛА БУКОВА

при секретар Марияна Петрова, при становището на прокурора Т. Комов, изслуша докладваното от съдия Спас Иванчев наказателно дело № 334 по описа за 2024 г.

Производството по реда на чл. 346, т. 1 от НПК е образувано по подадена касационна жалба от подсъдимия Н. В. М. чрез защитниците му срещу въззивно решение № 7/23.01.2024 г. по ВНОХД № 220/2023 г. на Бургаски апелативен съд.

С атакуваното решение е потвърдена първоинстанционната присъда № 57/24.11.2022 г. по НОХД № 1312/2021 г. на Бургаски окръжен съд. С нея касаторът е осъден за деяние по чл.304а, вр. чл. 304, ал. 1 от НК на шест месеца лишаване от свобода и глоба в размер на хиляда лева. Изтърпяването на наказанието е отложено под условие по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за срок от 3 години, считано от влизане в сила на присъдата.

По реда на чл.307а от НК съдът е отнел в полза на държавата предмета на престъплението.

Първостепенният съд се е произнесъл и по разноските.

Касаторът е останал недоволен от така постановеното решение, като в жалбата си, подадена чрез защитата, се е позовал на всички касационни основания по чл.348, ал.1 от НПК. Като съществени нарушения на процесуалните правила са посочени: кредитирани доказателства, които са събрани в нарушение на правилата на НПК; превратно тълкуване на доказателствата по делото, селективно обсъждане на доказателствения материал, неправилно оценяване по отделно и в съвкупност на показанията на поемното лице Т. и експерта К. и наличие на пълно разминаване между отразеното в протокола за оглед местонахождение на банкнотите и показанията на поемното лице. Изложени са пространни съображения, че протоколът за оглед е опорочен, съставен в нарушение на чл. 129, ал. 1, чл. 156, ал. 3 от НПК и от лице, което не притежава легитимация на компетентен орган по НПК, поради което не е годно доказателствено средство и е следвало да бъде изключен от доказателствената съвкупност. Заявено е, че въззивният съд не е дал мотивирани отговори на претендираните възражения. Наведен е довод, че допуснатите нарушения на процесуалните правила, свързани с неправилен анализ на доказателствата, са довели и до нарушение на материалния закон.

Изтъква се, че неправилно е приложен материалният закон, тъй като по делото не се съдържат никакви обективни находки, които да позволят да се направи извод, че подсъдимият е дал подкуп. Твърди се, че квалификацията „по отношение на двама полицейски служители“ е необоснована, тъй като по делото не се установява свидетелите П. и В. да са действали съвместно при упражняване на правомощията си. Претендира се несъставомерност на деянието, тъй като от събраните по делото доказателства не се установява даване на подкуп, като наред с това не е съобразено и ТР № 1/2021 г. ОСНК.

Твърди се, че по време на проверката т. нар. „боди камери“ и останалите камери в патрулния автомобил, са били изключени, т.е. не е налице нито едно пряко доказателство досежно възможността подсъдимият да е дал подкуп.

По отношение на декларативно заявеното касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК - явна несправедливост на наложеното наказание, единствено е посочено, че наказанието е следвало да бъде определено при условията на чл. 55, ал. 1 от НК, поради многобройни смекчавачи отговорността обстоятелства, без същите да са конкретизирани.

Прави се искане за отмяна на въззивния съдебен акт и оправдаване на подс. М., алтернативно връщане на делото за ново разглеждане или при условията на евентуалност намаляване на наложеното му наказание.

Прокурорът от ВКП в съдебното заседание заявява, че жалбата е неоснователна и моли да се остави в сила решението на въззивния съд. Становището му е, че не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, обсъдени са всички доводи и възражения на защитата на подсъдимия, като въззивният съд изрично е обосновал, че протоколът за оглед на местопроизшествието е изготвен от компетентен орган в хипотезата на чл. 212, ал. 2 от НПК. Изтъква, че от приложените по делото доказателства и доказателствени средства несъмнено се установява извършеното от подсъдимия деяние по чл. 304а от НК от обективна и субективна страна, като наложените му наказания са справедливи.

Подсъдимият Н. В. М., редовно призован, се явява лично, представлява се от упълномощени защитници – адв. Ж. и адв. Т.. Последните поддържат касационната жалба по изложените в нея аргументи, като представят и писмена защита.

Подсъдимият поддържа казаното от защитата си. При упражняването на правото да се изказва последен и при последната си дума моли да бъде оправдан.

Върховният касационен съд, I-во наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите на чл. 347 ал. 1 от НПК, установи следното:

С първоинстанционна присъда № 57/24.11.2022 г. по НОХД № 1312/2021 г. на Бургаски окръжен съд подсъдимият М. е признат за виновен в извършване на деяние по чл. 304а, вр. чл. 304, ал. 1 от НК и му е наложено наказание шест месеца лишаване от свобода и глоба в размер на хиляда лева.

Постановено е наказанието да се изтърпява при условията на чл. 66, ал. 1 от НК, като е определен изпитателен срок в размер на 3 години, считано от момента на влизане в сила на присъдата.

По реда на чл.307а от НК съдът е отнел в полза на държавата предмета на престъплението – 2 бр. банкноти с номинал 100 лева.

Първостепенният съд се е произнесъл и по разноските.

По жалба на подсъдимия чрез неговите защитници с въззивно решение № 7/23.01.2024 г. по ВНОХД № 220/2023 г. на Бургаски апелативен съд първоинстанционната присъда е потвърдена изцяло.

Касационната жалба е подадена в законоустановения срок от надлежно легитимирана страна, насочена е срещу съдебен акт, подлежащ на касационно обжалване, и се явява процесуално допустима. Касационният състав, след като се запозна с нея и изтъкнатите съображения и доводи, намери, че тя е неоснователна.

По време на проведеното съдебно дирене и пред двете съдебни инстанции по същество не са допуснати претендираните процесуални нарушения, като възраженията на касатора засягат предимно твърдения за превратен анализ, за игнориране на доказателства, за кредитирани доказателства, събрани в нарушение на правилата на НПК, за селективно обсъждане на доказателствения материал, с които да се затвърди тезата, че подсъдимият не е имал възможност да реализира успешна защита по тези причини и да се стигне до възприемане на допуснатото нарушение на процесуалните правила, което да е съществено по тази причина.

Касационният съдебен състав намира, че въззивният съд след самостоятелен, пълен, обективен и аргументиран анализ на доказателствените материали правилно и законосъобразно е извършил проверка на визираните от страните противоречия, като е изложил подробни съображения въз основа на кои доказателствени материали е възприел всяко едно обстоятелство за достоверно и съответно причините, поради които ги е отхвърлил като недостоверни. Не се констатира да е налице игнориране, изопачаване, селективно обсъждане или превратна оценка на доказателства или доказателствени средства. Касационният състав не намира за опорочена доказателствената аналитична дейност на въззивната инстанция. Последната е обсъдила и оценила по отделно и в съвкупност цялата налична доказателствена маса, в това число показанията на свидетелите Г. П., Е. В., В. Д., М. К., Т. М., обясненията на подсъдимия М., заявеното в съдебно заседание от поемното лице Т., протокола за оглед, протокола за извършена експертиза по техническо изследване на документи и ценни книжа, както и всички останали доказателства и доказателствени средства.

Съдилищата имат задължението да изследват цялата налична доказателствена маса по делото и да се опитат да отстранят евентуалните противоречия, а ако това не е възможно, да отдадат предпочитание на тези, които съответстват на обективната действителност и/или се подкрепят от останалите доказателства по делото. Възражението по отношение на протокола за оглед, който е в центъра на оспорването, че е опорочен, съставен в нарушение на чл. 129, ал. 1 и чл. 156, ал. 3 от НПК и от лице, което не притежава легитимация на компетентен орган по НПК, и се явява негодно доказателствено средство, което е следвало да бъде изключено от доказателствената съвкупност, е неоснователно.

При извършването на огледа на местопроизшествие и съставянето на протокола от свид. П. – полицейски орган в МВР, не са допуснати твърдяните съществени нарушения на процесуалните правила. Идентични възражения са били предявени и пред въззивния съд, който с изключителна прецизност и задълбоченост е изложил конкретни аргументи и съображения, които настоящият съдебен състав намира за правилни и законосъобразни и се солидаризира със същите, като не е необходимо да ги преповтаря. Единствено следва да се подчертае, че са спазени всички процесуални изисквания, предвидени в чл. 129, ал. 1, чл. 155, ал. 1, чл. 156, ал. 1 и ал. 3 от НПК. В тази връзка е обсъдена и претенцията за отразеното в протокола и заявеното в съдебно заседание от поемното лице Т. разминаване относно местонахождението на

банкнотите. Подробно е изследван и въпросът относно легитимацията и компетентността на съставилия протокола за оглед полицейски инспектор, като правилно и законосъобразно въззивният съд е стигнал до извод, че протоколът е съставен от компетентен орган съобразно разпоредбите на чл. 52, ал. 1, т. 3, чл. 194, ал. 4, чл. 212, ал. 2 и чл. 356 от НПК. Изложени са мотиви и относно възраженията за неотложност на извършеното действие по разследване, за присъствието на поемните лице при извършване на процесуалното действие, които са се подписали на протокола, удостоверяващ извършеното действие по разследване. Следва да се отбележи, че дори протоколът за оглед да бъде дискредитиран като опорочен и съставен при допуснати съществени процесуални нарушения (каквото не се явява настоящия случай), то неговите доказателствени резултати могат да бъдат постигнати с други доказателства или доказателствени средства. Релевантните факти в производството могат да бъдат установявани с всички възможни и допустими доказателствени способности, като отразеното в протокола за оглед може да бъде установено чрез гласни доказателства, каквито са показанията на свидетели по делото. В тази насока се явява и изцяло несъстоятелно възражението, че по време на проверката т. нар. „боди камери“ и останалите камери в патрулния автомобил, са били изключени, т.е. не е налице нито едно пряко доказателство досежно възможността подсъдимият да е дал подкуп. Събраната, надлежно проверена и оценена доказателствена съвкупност сочи към един единствен и категоричен извод за извършено от подсъдимия деяние по чл. 304а, вр. чл. 304, ал. 1 от НК.

Инвокираният довод за липса на отговор по наведените възражения от страните или за непълнен такъв се явява неоснователен. Въззивният съд е отговорил убедително и мотивирано на всички отправени възражения (изложени по идентичен начин и пред касационния съд), поради което настоящият състав намира, че са изпълнени изцяло изискванията на чл. 339, ал. 2 от НПК.

Съдилищата са задължени обективно да преценяват доказателствената съвкупност и да не допускат превратно или изопачено тълкуване на събрания доказателствен материал, доколкото така извършена, дейността по преценка и анализ води до нарушаване на процесуалните правила, което сериозно ограничава правото на защита. В конкретния случай, дейността на въззивния съд обаче не може да бъде определена като такава.

Правилни и законосъобразни са изводите на въззивния съд, че действията на подсъдимия осъществяват от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл. 304а, вр. чл. 304, ал. 1 от НК. От обективна страна подсъдимият е реализирал визирания престъпен състав като е дал 2 броя банкноти от по 100 лева дар на полицейски органи – свидетелите Г. П. и Е. В., които не им се следват, за да не изпълнят действие по служба, в кръга на тяхната компетентност и правомощия – да не демонтират и да не изземат табелите с регистрационния номер на лек автомобил „П. К.“, собственост на „У.“ ЕООД, ползван от подсъдимия М.. От субективна страна подсъдимият е съзнавал, че действията му са противоправни и че предназначението на пуснатите от него банкноти в отвореното куфарче с винтоверт, използвано за демонтиране на регистрационни табели, на полицейските служители е да мотивира последните да не демонтират и да не изземат табелите с регистрационния номер на ползвания от него лек автомобил. В тази връзка, следва да се отбележи, че с ТР № 1/12.03.2021 г. по т.д. № 1/2019 г. на ОСНК е прието, че активният подкуп по чл. 304, ал. 1 и чл. 304а от НК при формата на изпълнителното деяние „даде дар или каквато и да било облага“ на длъжностно лице е довършен с прекъсването на фактическата

власт на дееца върху облагата и предоставянето ѝ на длъжностното лице по начин, който му позволява безпрепятствено да изрази отношението си към нея чрез приемането ѝ, респ. чрез отказ да я приеме. Установените факти по делото сочат, че извършеното от подсъдимия М. престъпление е довършено, тъй като пускайки банкнотите в отвореното куфарче, той е прекъснал своята фактическа власт върху тях. С това си действие подсъдимият е преустановил своята фактическа власт върху процесните банкноти, като същата е преминала във фактическа власт на длъжностните лица. С предаването по този начин на дара, пускайки ги в отвореното куфарче на двамата полицейски служители, същите са получили фактическата власт върху него, т.е. възможността да се разпореждат съвместно. В този смисъл и това оплакване за нарушаване на материалния закон се определя от касационния състав като неоснователно.

Следва да се допълни в аргументационен план, че макар и да не е описана подобна форма на изпълнително деяние от страна на обвинителната власт, не може да се изключи направеното предложение от подс. М. към полицейските служители, материализирано в изрече: "Имам двеста лева, дайте да оправим нещата." Възприемането на този израз във фактическо отношение от страна на решаващите инстанции само по себе си изключва възможността да се възприеме липса на изпълнително деяние, несъставомерност, липса на субективна страна и др.

В заключение съдът намери, че направените правни изводи и по приложението на материалния закон са правилни и законосъобразни, и след като деянието е осъществено от обективна и субективна страна, то в необходимата процесуална последователност е наложено и съответното наказание.

По отношение на релевираните доводи за наложено несправедливо наказание касационният състав също намери, че те са неоснователни. Предвиденото наказание е до десет години лишаване от свобода, както и глоба в размер до 15000 лева. Наложено е към минимума, както на лишаването от свобода, така и на предвидената глоба, като може да се заключи, че то е справедливо отмерено.

Разбира се, отделен е въпросът доколко са били в съответствие със закона действията на полицейските служители по отношение на предприетото сваляне на регистрационните табели на автомобила.

Принудителната административна мярка по чл.171, т.2а, б."а" от ЗДвП е приложима по отношение на св. К., който обаче не е собственик на автомобила. Действителния собственик не е и подс. М., по отношение на когото полицейските служители дискусивно са могли да предполагат дали е знаел или не е знаел за неговата временна неспособност. По делото е установена собствеността на автомобила и тя не е на подсъдимия, комуто е предоставено само управлението на моторното превозно средство. В нито един момент не е бил поставен въпроса за това дали действителния собственик е знаел за предоставянето на процесния автомобил на временно неспособно лице. Независимо от това неудачно приложение на закона подс. М. е разполагал с други средства, в съответствие със закона да оспори полицейските действия, като извършеното от него не предполага по-нататъшна снизходителност от проявената. Няма основание за приложение на претендираната разпоредба на чл. 55 от НК, тъй като с извършените действия се засягат дълбоко обществените отношения, свързани с правилното функциониране на държавния апарат, конкретно се засягат интересите на фиска и потреблението, като елемент от устойчивото икономическо развитие на обществото. Гражданите като цяло следва да

се придържат към установения правов ред и да защитават правата си по предвидения административен и съдебен ред.

В заключение, касационната инстанция не намери основание за уважаването на предявените касационни претенции, материалният закон е приложен правилно, не са допуснати релевираните нарушения на процесуалните правила и наложените наказания се явяват правилно и справедливо определени.

С оглед на това и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 7/23.01.2024 г. по ВНОХД № 220/2023 г. на Бургаски апелативен съд.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател:

Членове: 1.
2.